

ประสิทธิผลการบริหารองค์การภาครัฐแบบธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี
จังหวัดนครปฐม

Effectiveness of Government Organizational Administration based
on Good Governance of Bangphra Subdistrict Administrative
Organization, Nakhon Chai Si District, Nakhon Pathom Province

วิยดา มากมีทรัพย์¹ วิจิตรา ศรีสอน² สมบูรณ์ สุขสำราญ³

Wiyada Makmeesup, Wijittra Srisorn, Sombun Suksumran

Received : March 10, 2022 Revised : March 14, 2022 Accepted : May 5, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ การวิจัยนี้เป็นการ

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Master of Political Science Program in Politics and Government, College of Politics and Suan Sunandha Rajabhat University. E-mail: s63463825006@ssru.ac.th

² วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University. E-mail: wijittra.sr@ssru.ac.th

³ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University. E-mail: somboon.su@ssru.ac.th

วิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบางพระ จำนวน 338 คน สุ่มตัวอย่างแบบมีสัดส่วนตามจำนวนประชากรของตำบล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระอยู่ในระดับปานกลาง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความสัมพันธ์ของการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านหลักความโปร่งใสมีความสัมพันธ์ กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต และด้านการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ มีความสัมพันธ์ในระดับสูง การใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

คำสำคัญ แนวทาง ประสิทธิภาพ ธรรมาภิบาล การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ

Abstract

The objectives of this article were to 1) study the opinion level on the use of good governance in the administration of Bangphra Subdistrict Administrative Organization 2) study the opinion level of the effectiveness in the performance of personnel in Bangphra Subdistrict Administrative Organization, 3) compare the level of the effectiveness in the performance of personnel in Bangphra Subdistrict Administrative Organization classified by personal factors and 4) study the relationship between the use of good governance and the

effectiveness in the performance of personnel in Bangphra Subdistrict Administrative Organization. This research was a quantitative research. The sample consisted of 338 people who living in Bangphra Subdistrict. Proportional sampling was conducted according to the population who lived in the subdistrict. Tool used to collect data were questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and correlation coefficient.

The results found that the use of good governance of Bangphra Subdistrict Administrative Organization at the overall was at moderate level. The effectiveness in the performance of personnel in Bangphra Subdistrict Administrative Organization at the overall was at moderate level. The hypothesis test results found that the respondents who had difference occupation and level of education had different opinions about the effectiveness in the performance of personnel in Bangphra Subdistrict Administrative Organization at the statistical level of .05. The relationship between the use of good governance and the effectiveness of the work performance of personnel in Bangphra Subdistrict Administrative Organization in the aspect of transparency related in high level to the effectiveness in the performance of personnel in Bangphra Subdistrict Administrative Organization. The government administration to prevent corruption and creation of transparency in the performance of government operation. Had a high relation And the use of good governance in the aspect of rule of law were related at high level to the effectiveness in the performance of personnel in Bangphra Subdistrict Administrative Organization in the aspect of the government administration to prevent corruption.

Keywords : Guideline, effectiveness, good governance, development Bangphra Subdistrict Administrative Organization

บทนำ (Introduction)

การบริหารองค์การภาครัฐโดยการประยุกต์หลักธรรมาภิบาลมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรภาครัฐต่างๆของไทย เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลเป็นการบริหารที่สามารถตรวจสอบได้ มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพรวมทั้งเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคม เทคโนโลยี การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วโดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในยุคโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารงานของภาครัฐไทยทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาท โดยการนำหลักการบริหารแบบธรรมาภิบาลมาประยุกต์ (ประยูทธ ล่องสุวรรณ, 2560)

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลงานอันเกิดจากการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์การภาครัฐที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เจเนอรัลสำคัญของความมีประสิทธิภาพในการดำเนินการขององค์การภาครัฐต่าง ๆ ก็คือ การบริหารองค์การภาครัฐที่มีประสิทธิภาพนั่นเอง ดังนั้น ประสิทธิภาพขององค์การภาครัฐต่าง ๆ จึงเป็นผลมาจากการบริหารองค์การภาครัฐที่มีประสิทธิภาพโดยใช้ทรัพยากรการบริหารต่าง ๆ ที่คุ้มค่าและประหยัดก็จะส่งผลให้การบรรลุประสิทธิผลขององค์การภาครัฐเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระได้ให้ความสำคัญต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักที่กำกับดูแลตรวจสอบควบคุมการบริหารงานโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานอันจะก่อให้เกิดการกระตุ้นตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในการตรวจสอบ อีกทั้งเป็นการผลักดันให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยต้องดำเนินการ (1) บริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต (2) ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (3) การมีระบบและกลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียน และ (4) การสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรต่าง ๆ ในสังกัดที่ต้องมีความสำนึกในการกิจหน้าที่ของตน ประกอบกับผู้บริหารระดับสูงขององค์กรตระหนักในการนำแนวคิดของหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์การเพื่อส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพพร้อมกัน (องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ, 2564)

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานอยู่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ จึงสนใจศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารองค์การภาครัฐแบบธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบริการประชาชนที่มาใช้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะต่อประชาชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้คำถามในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) และนำการวิจัยเอกสารหรือการศึกษา (Documentary Research) มาใช้ประกอบการศึกษาวิจัย มีรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในวิจัย คือ ประชาชนในตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 2,781 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 21 มีนาคม 2564)
- 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 338 คน ได้มาโดยใช้การคำนวณจากสูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan,

1970, pp. 607 – 610) ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 และที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.5

3) วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยวิธีการสุ่มแบบง่ายในพื้นที่ตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย โดยนำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาและพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาคเท่ากับ 0.904 ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด

3.3 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบดูความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณโดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามได้รับคืนมา จัดหมวดหมู่และใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถิติที่ใช้คือสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1977, p. 147 อ้างถึงใน ชนกานต์ คงนุรัตน์, 2562)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต ด้านการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ด้านการมีระบบและกลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียนและด้านการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1977, p. 147 อ้างถึงใน ชนกานต์ คงนุรัตน์, 2562)

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน โดยทำการทดสอบค่าที่ การทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% จะใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference : LSD) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นค่าที่วัดความสัมพันธ์

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 - 40 ปี มีสถานภาพโสด มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาท -30,000 บาท

2. จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.35, S.D. = 0.292) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นลำดับแรก คือ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = 0.312) รองลงมาคือ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 0.124) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 3.64, S.D. = 0.295) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X}$ = 3.32, S.D. = 0.252) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X}$ = 3.03, S.D. = 0.436) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านหลักความมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 2.63, S.D. = 0.334)

3. จากการวิจัยพบว่าประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.35, S.D. = 0.292) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นลำดับแรก คือ ด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต ($\bar{X}$ = 3.71, S.D. = 0.481) รองลงมา คือ ด้านการสร้าง ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = 0.394) ด้านการมีระบบและกลไกจัดการ รับเรื่องร้องเรียน ($\bar{X}$ = 2.72, S.D. = 0.563) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการส่งเสริมบทบาทและ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ($\bar{X}$ = 2.61, S.D. = 0.542)

4. การทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ว่า

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เพียง 2 ปัจจัย คือ ผู้ที่มีอาชีพและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนแตกต่างกัน ส่วนปัจจัย คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และรายได้เฉลี่ยที่ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วน ตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมไม่แตกต่างกัน

4.2 การใช้หลักธรรมาภิบาล เพียง 2 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความโปร่งใส ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การ

บริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต ส่วนด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต

4.3 การใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในด้านการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

4.4 การใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในด้านการมีระบบ และกลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียน

4.5 การใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในด้านการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ส่วนด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในด้านการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร้อยตำรวจเอกเสรี ทวีทรัพย์ชนน (2558) ศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร กอง

กำกับการ 3 กองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

2. ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน คงสาหร่าย (2558) ศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริการของบุคลากรพระราชวังสนามจันทร์ สำนักพระราชวัง ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความคิดเห็นสนับสนุนผลการวิจัยดังกล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระมีการจัดทำแผน/แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการส่งเสริมความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล และ มีการดำเนินการตามแผน/แนวทางการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยมีการเผยแพร่แผน/แนวทางการปฏิบัติงานผ่านทางเว็บไซต์หลักขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการส่งเสริมความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และมีการเปิดช่องทางที่หลากหลายต่อการเข้าถึงให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือ ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตฯ ได้อีกด้วย จึงส่งผลด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้จากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความคิดเห็นสนับสนุนผลการวิจัยดังกล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ด้านการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ มีการเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ประชาชนได้รับทราบ เช่น แผนพัฒนาท้องถิ่นงบประมาณรายจ่ายประจำปี/งบประมาณรายจ่ายอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ

ตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ นอกจากนี้ยังมีการรับฟังความคิดเห็นการรับและตอบสนองเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน แต่ในทางปฏิบัติภาคประชาชนยังมีบทบาทและการมีส่วนร่วมไม่มากเท่าที่ควรอันมีสาเหตุมาจากการที่ประชาชนในพื้นที่มีปัญหาหลายอย่างแตกต่างกันไปในด้านการของการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การที่ไม่สามารถมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือการร่วมตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ได้มากเท่าที่ควร จึงส่งผลให้ด้านการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการมีระบบและกลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้จากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความคิดเห็นสนับสนุนผลการวิจัยดังกล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ด้านการมีระบบและกลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระปฏิบัติตามขั้นตอน วิธีการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องร้องเรียน หรือการทุจริตอย่างตรงไปตรงมา และเอาใจใส่ต่อเรื่องร้องเรียนของประชาชน โดยมีช่องทางในการดำเนินการ รับเรื่องร้องเรียน และแนวปฏิบัติจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตเผยแพร่ทางเว็บไซต์หลัก แต่ด้วยภาระหน้าที่ของบุคลากรมีมาก ในบางครั้งการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนรวมถึงการแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบจึงอาจมีความล่าช้าไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้ร้องเรียนเท่าใดนัก จึงส่งผลให้ด้านการมีระบบและกลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการสร้างความรู้ โปร่งใสในการปฏิบัติราชการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความคิดเห็นสนับสนุนผลการวิจัยดังกล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ด้านการสร้างความรู้ โปร่งใสในการปฏิบัติราชการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ มีการดำเนินการตามแผน/แนวทางเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการส่งเสริมความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งมีการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องความรู้ โปร่งใสในการปฏิบัติราชการที่มีประสิทธิผลโดยมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานอย่างเปิดเผยและประชาชนสามารถเข้าถึง

ข้อมูลข่าวสารได้อย่างเสรีตามความเหมาะสม จึงส่งผลให้ด้านการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ว่า

3.1 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพและระดับการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลาธาร พิมสีนา (2559) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตะเบาะ อำเภอมะนัง เพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการเปรียบเทียบในด้านอาชีพและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตะเบาะ อำเภอมะนัง เพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3.2 การใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใสมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต และด้านการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการโดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูงส่วนการใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมในด้านการบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรปภัตร จันทรสาขา (2564) ศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรีผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลพบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกและเป็นความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ควรให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส โดยควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ถูกต้องกับความเป็นจริง มีการ

ชี้แจงรายละเอียดด้านงบประมาณและการบริหารงานด้านอื่น ๆ รวมไปถึงการทำประชาวิจารณ์
ทุกครั้งก่อนที่จะมีการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ

2) ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น ไม่ควรมีการ
เล่นพรรคพวกจนทำให้คนดีมีฝีมือไม่มีโอกาสทำงาน และควรจะมีการนำความคิดเห็นของ
ประชาชนมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบ้าง

3) ผู้บริหารและบุคลากร ควรเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานให้มากขึ้น ควรมี
ความรับผิดชอบต่อผลอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานและพร้อมที่จะแก้ไขในกรณีที่เกิดผลเสีย
อย่างรวดเร็ว

4) องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ควรมีการคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน
เป็นหลักในการทำงาน มีการจัดสรรงบประมาณ สร้างสรรค์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ประชาชนและบุคลากรในแต่ละชุมชนอย่างเสมอภาคโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้
เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และรณรงค์ให้บุคลากรใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ควรให้บริการที่มีมาตรฐาน สะดวก และ
รวดเร็วการบริหารงานให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ และปฏิบัติตนเป็น
ตัวอย่างที่ดีในสังคมบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีการสรุปและเปิดเผยต่อสาธารณะ

2) องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วน
ร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน

3) องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระควรกระตุ้นประชาชนให้เข้าใจสิทธิและ
หน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดย
ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อวางแผนกลยุทธ์ด้านการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กร ให้มี
ประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับประชาชนในระยะยาวต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). **การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนากานต์ คงนุรัตน์. (2562). **ประสิทธิผลการบริหารองค์การภาครัฐแบบธรรมาภิบาล ศึกษากรณีสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร**. (สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ชลธาร พิมสีนา. (2559). **ประสิทธิภาพการบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร สวนตำบลตะเบาะ อำเภอมะนังเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ, เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. หน้า 1396-1404.**
- ประยุทธ์ ล่องสุวรรณ. (2560). **การใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งเสริมประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของ บุคลากรส่วนตรวจสภาพรถ กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม**. (สารนิพนธ์ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- ร้อยตำรวจเอกเสรี ทวีทรัพย์ชนาล. (2558). **การใช้หลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร กองกำกับการ 3 กองบังคับการปราบปรามการค้ายาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ**. (สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2562). **การหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย: มายาคติในการใช้สูตรของทาโรยามาเนและเครทซี - มอร์แกน**. *สหวิทยาการวิจัย*, 8(1), มกราคม – มิถุนายน, หน้า 26 - 58.
- สายฝน คงสาหร่าย. (2558). **การใช้หลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริการของบุคลากรพระราชวังสนามจันทร์ สำนักพระราชวัง**. (สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- อรปภัตร จันทรสาขา (2564) **ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี. ศิลปการจัดการ**, 5(1), มกราคม – เมษายน, หน้า 312 - 324.